

Detaljplan för Spelbomskan 9 m.fl. i stadsdelen Vasastan (kontor, hotell samt centrumändamål), Dp 2020-08002

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Detaljplan för Spelbomskan 9 m.fl. i stadsdelen Vasastan (kontor, hotell samt centrumändamål), Dp 2020-08002, antas.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog

Sammanfattning av ärendet

Detaljplanen möjliggör en utveckling av fastigheten Spelbomskan 9 m.fl. vid Odenplan i stadsdelen Vasastan med kontor, service, handel samt hotell. Ett viktigt syfte med planen är att den nya byggnaden ska bidra positivt till omgivande stadsmiljö och stadens siluett genom hög arkitektonisk kvalitet med fokus på god helhetsverkan. Vertikalitet och slankhet ska eftersträvas i gestaltningen av högdelen.

Särskild omsorg ska läggas vid form, färg och material. Byggnaden höjer sig över den rådande skalan och siluetten och ska gestaltas utifrån hur stadsbilden påverkas i olika betraktelseskälor. Detaljeringsgraden i fasaden ska öka närmare gatunivån där människor kommer nära. Översta delen av byggnaden ska utformas så att den anpassar sig till stadens siluett.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsbyggnadsnämnden.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Planförslaget för Spelbomskan 9 m.fl. innebär en positiv utveckling av Odenplan som central plats och knutpunkt i Vasastan och Norra innerstaden. Odenplan har sedan Citybanans öppnande blivit en av Sveriges största noder för kollektivtrafik och planförslaget bidrar till att utmärka Odenplan som en av de viktigaste offentliga platserna i Stockholm. Planförslaget höjer den arkitektoniska kvalitén i kvarteret och

ger en ny årsring på Odenplan som är anpassad efter platsens förutsättningar och kvarterets övriga arkitektur.

Utvecklingen berör Spelbomskan 9, det så kallade Läkarhuset, övrig bebyggelse i kvarteret bevaras. Utvecklingen av platsen behöver förhålla sig till att resterande delar i det modernistiska kvarteret ska finnas kvar med bland annat befintlig sockel, kontors- och lamellhus i Spelbomskan 12. Att bygga en pastisch av äldre arkitektur i en hörna av befintligt modernistiskt kvarter och bevarade bottenvåningar hade inte givit goda resultat och inte varit hänsynstagande till stadens antagna riktlinjer, såsom byggnadsordningen eller arkitekturpolicyn.

För att skapa en upplevelse av slankhet och att den nya byggnaden ska få en tydlig vertikal strävan har högdelen delats upp i två, sinsemellan förskjutna, delvolymerna med olika höjd. Volymerna dras in från Odengatan för att öppna upp siktlinjen mot stadsbibliotekets rotunda sett från Odenplan. Syftet är att rotundan ska upplevas omgiven av luft och rymd från Odenplan. Den högre delvolymen har placerats in mot kvarterets mitt för att minimera skuggverkan för närliggande bebyggelse och allmän plats.

Byggnadens fasad ska hålla hög kvalitet och temat med veck i fasaden återkommer genom fasadens olika delar och i olika skalor. Byggnaden ska utformas så att detaljeringsgraden minskar med betraktningssavståndet. Fasaden som kommer närmast gatan och betraktaren får en högre detaljering, medan det som är högre upp ges en större skala för att läsas bättre på håll. Den nya fasaden har stora glaspartier för att visa trästommen innanför och öka transparensen mellan funktionerna i huset och gatan utanför. Med sitt exponerade läge ska särskild omsorg ges utformningen av byggnadens översta våningar då byggnaden kommer ingå i stadens nya siluett.

Staden får genom den nya byggnaden ett nytt märkeshus genom en centralt placerad högre byggnad med massiv trästomme. En konstruktion som också innebär att byggnaden inte blir lika tung och kan placeras på befintlig plint och därmed minska mängden rivning. Den nya byggnaden innebär en positiv utveckling och en förbättring av stadskvaliteterna på Odenplan.

Bilaga

1. Plankarta, dnr KS 2024/1219-1.2
2. Planbeskrivning, dnr KS 2024/1219-1.4
3. Samrådsredogörelse, dnr KS 2024/1219-1.3
4. Granskningsutlåtande, dnr KS 2024/1219-1.6

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner och Dennis Wedin (båda M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att i huvudsak avslå förslaget till beslut
2. Att därutöver anföra

Precis som vi anförde i ett förslag till beslut vid såväl startpromemorian som vid samrådsredovisningen så anser vi att en omvandling av fastigheterna Spelbomskan 9 och 12 ger en möjlighet att tillskapa ett kvarter som på ett bättre sätt harmonierar med området än vad Läkarhuset gör i sin nuvarande utformning. Vi hade dock ett antal medskick i dessa skeden för att kunna acceptera en omdaning, men finner tyvärr att de väsentliga dragen inte ombesörjts varför vi inte kan acceptera nu liggande förslag.

Stadsbyggnadskontoret anför att endast redaktionella revideringar i tidigare framtagen dagvattenutredning och planbeskrivningen har utförts efter granskning. Vi konstaterar exempelvis att kontoret fortsatt föreslår en byggnadshöjd som överskrider den nuvarande, detta är något som vi avstyrker. Även om nuvarande byggnad anses utgöra ett landmärke på platsen så är det inte acceptabelt ur ett stadssiluetsperspektiv att öka den med flertalet våningar. Vår bedömning är att det skulle strida mot vägledningen i Stockholms byggnadsordning. Våra synpunkter om att skapa ett nytt torg i anslutning till platsen samt att hämta arkitektonisk inspiration från bl.a. Stadsbiblioteket och Studentpalatset kan vi heller inte se ha ombesörjts.

Vi kan därtill inte stå bakom bedömningen om att förslaget inte skulle någon miljöpåverkan då de omständigheter som talar för betydande miljöpåverkan är luftföroreningar, översvämningar, markföroreningar, ras och skred samt kulturhistoriska värden, medan de omständigheter som talar emot betydande miljöpåverkan enbart handlar om kulturhistoriska värden.

Avslutningsvis har vi av miljö- och klimatmässiga samt kulturhistoriska skäl generellt en mycket restriktiv hållning till rivning. Vid en eventuell rivning är det därför angeläget att det utreds hur byggmaterialet kan tas till vara och återanvändas för att så långt som möjligt minska miljö- och klimatpåverkan.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att borgarrådets förslag till beslut avslås.
2. Att ett helt nytt förslag tas fram för fastigheten, i form av kvartersbebyggelse i en stil som utgår från och harmonierar med stenstaden och de blåklassade byggnaderna i fastighetens omedelbara närhet.
3. Att utöver det anföra

När Läkarhuset Odenplan från 1960-talet nu har uppnått sin livslängd och behöver rivras, uppstår en möjlighet att läka det sår i stadsbilden som denna byggnad har utgjort under sextio års tid. Äntligen finns en chans att skapa något nytt som harmonierar med stenstadens karaktäristiska uttryck, som förstärker och tar upp de kvalitéer som gör riksintresset stenstaden så omtyckt.

Vasastans kvarterstad är inte bara uppskattad av stadsdelens invånare, vilket tydligt framgår av remissvaren i ärendet utan också av människor från hela Stockholm. Människor flockas till området för att umgås på restauranger och kaféer och av turister som promenerar runt i de vackra kvarteren. Ofta med Gunnar Asplunds säregna biblioteksbyggnad som mål.

Liberalerna menar att detta är en chans att låta en ny byggnad harmoniera med omgivningen, i enlighet med stadens beslutade Arkitekturpolicy och kvartersbebyggelsen, Gustav Vasa kyrka, Stadsbiblioteket och Studentpalatset.

Stockholms arkitektoniska kulturarv utgörs inte bara av enskilda byggnader, utan minst lika mycket av de miljöer och områden som flera byggnader skapar tillsammans.

Liberalerna är öppna för byggnader i nytänkande arkitektur, samtidigt som det görs med en varsam utveckling som harmoniserar med närliggande område. Detta skulle innebära ett sammanhängande flöde från Stadsbiblioteket, via dess annexbyggnader, upp till Odenplan, inramad av kvartersstrukturen, med avslut i Gustav Vasa kyrka. Majoritetens vilja som innebär ett höghus på 15 våningar är ett förfärligt förslag vilket innebär en fortsättning på deras förvanskning av stadens kulturhistoriskt viktiga områden. Liberalerna motsätter sig bestämt att den nya fastighetens höjd enligt det givna förslaget, istället måste den sättas i relation till omgivningen.

Den nya byggnaden bör också innehålla bostäder, handel med t ex en saluhall, kontor och vård. Därför bör planen vara öppen för olika lösningar och inte låses in i detalj.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 4 december 2024

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner och Jonas Nilsson (båda M) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår borgarrådsberedningens förslag till beslut
2. Därutöver anföra följande:

Detta är en fastighet som i likhet med den föregående (Läkarhuset) inte passar in i omgivningen. Den föreslagna byggnaden blir dessutom ännu högre än det föregående som redan då var avsevärt högre än grannhusen. Det är Sverigedemokraternas bedömning att uppförande av denna fastighet innebär en betydande miljöpåverkan på stadsmiljön runt Odenplan. Först, huset är mycket högre än omgivande fastigheter och kommer att skugga både dessa och det norr om belägna Odenplan under stor del av dagen. Dessutom, fastigheten är ingalunda så miljömässigt konstruerad som påstås i kontorets underlag. Den träkonstruktion som det sägas att fastigheten ska bestå av, och som används som ett miljöalibi, kommer bara att vara delvis trä, men i bärande delar i betong. Vidare, rent estetiskt blir det en fastighet som saknar like runt Odenplan och det kommer, både avseende stil men även storlek, att sticka ut och skämma den arkitektoniska stilen som annars gäller runt Odenplan, jugend, nationalromantik och funkis. Om fastigheten uppförs kommer det att innebära en betydande miljöpåverkan och Sverigedemokraterna är bestämt emot att det byggs. Platsen förtjänar bättre.

Reservation av Jan Jönsson och Isabel Smedberg-Palmqvist (båda L) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

1. Att avslå förslag till beslut,
2. Att justera förslaget i enlighet med vad som anförs nedan,
3. Att därutöver anföra följande

Spelbomskan 9, mer känt som Läkarhuset, är ett ökänt landmärke vid Odenplan. Brutalt insprängt mellan Asplundhuset, Studentpalatset och Gustaf Vasa kyrka är denna betongkoloss en tydlig påminnelse om modernismens konsekvenser och 60-talets oaktsamma förtätning. Läkarhuset kan inte ses som något annat än ett skräckexempel på respektlös och odemokratisk förtätning. I och med ombyggnationen ges ett ypperligt tillfälle att läka Odenplans sekelskifteskarakter – tyvärr tillvaratas denna möjlighet inte alls av styret.

Kristdemokraterna välkomnar förnyelsen av Spelbomskan 9 men beklagar att den estetiska utformningen som föreslås inte tagit utgångspunkt i den omgivande arkitekturen, med fokus på Odenplansområdets värdefulla inslag av arkitektur från sekelskiftet och nordisk klassicism. För att värna, bevara samt återställa de

arkitektoniska värden som innerstaden och stadens äldre stadsdelar karaktäriseras av, föreslår vi att en arkitekturzon inrättas. Genom tydliga krav på arkitektonisk harmonisering kan Stockholm fortsatt utvecklas men på det befintligas villkor. Likaså kan cityområden präglade av brutalism och modernism läka vid större ny- och ombyggnationer genom krav på att återgå till den förlorade sekelskiftesarkitekturen.

Att bygga nytt, högt och vackert med inslag av klassicism är ingen omöjlighet. Det förekommer goda exempel såväl inom Stockholmsregionen som i huvudstäder på kontinenten. När de negativa konsekvenserna av modernismen byggs bort har Stockholm allt att vinna på att tillvarata och återskapa den uppskattade estetik som tidigare gått förlorad. Låt oss ta tillvara denna unika chans till arkitektonisk revansch och visa stockholmarna att stadsutvecklingen sker på deras villkor, inte byråkraternas eller arkitekternas.

Ärendet

Detaljplanen möjliggör en utveckling av fastigheten Spelbomskan 9 m.fl. vid Odenplan med kontor, service, handel samt hotell. Ett viktigt syfte med planen är att den nya byggnaden ska bidra positivt till omgivande stadsmiljö och stadens siluett genom hög arkitektonisk kvalitet med fokus på god helhetsverkan. Vertikalitet och slankhet ska eftersträvas i gestaltningen av högdelen.

Särskild omsorg ska läggas vid form, färg och material. Byggnaden höjer sig över den rådande skalan och siluetten och ska gestaltas utifrån hur stadsbilden påverkas i olika betraktelseskalor. Detaljeringsgraden i fasaden ska öka närmare gatunivån där människor kommer nära. Översta delen av byggnaden ska utformas så att den anpassar sig till stadens siluett.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av stadsbyggnadsnämnden.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 7 november 2024 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att detaljplanens genomförande inte medför betydande miljöpåverkan.
2. Stadsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till detaljplan och överlämnar det till kommunfullmäktige för antagande.
3. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Kristina Lutz m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Mats Johnsson (SD), se Reservationer m.m.

Reservation av Marie Della Morte Pålstam (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Mikael Valier Furtenbach (KD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Jonas Naddebo (C) och Cecilia Obermüller (MP), se Reservationer m.m.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 oktober 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Syfte

Detaljplanens syfte är att möjliggöra utveckling av fastigheten Spelbomskan 9 m.fl. vid Odenplan med kontor, service, handel samt hotell.

Ett viktigt syfte med planen är att den nya byggnaden ska bidra positivt till omgivande stadsmiljö och stadens siluett genom hög arkitektonisk kvalitet med fokus

på god helhetsverkan. Vertikalitet och slankhet ska eftersträvas i gestaltningen av högdelen.

Särskild omsorg ska läggas vid form, färg och material. Byggnaden höjer sig över den rådande skalan och siluetten och ska gestaltas utifrån hur stadsbilden påverkas i olika betraktelseskallor.

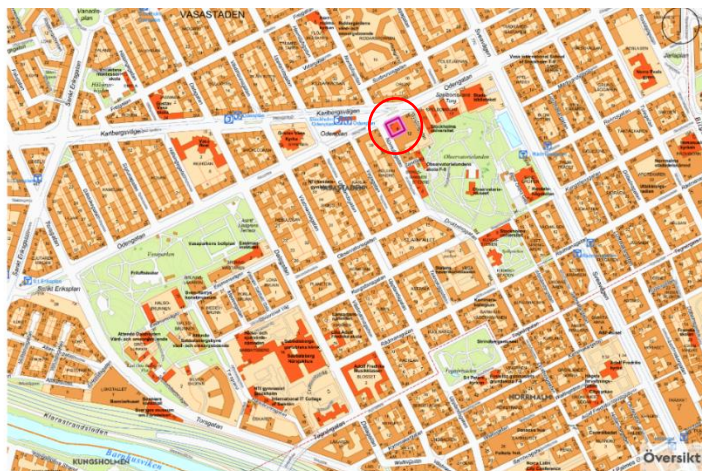
Detaljeringsgraden i fasaden ska öka närmare gatunivån där människor kommer nära. Översta delen av byggnaden ska utformas så att den anpassar sig i stadens siluett.

Bakgrund

Plandata

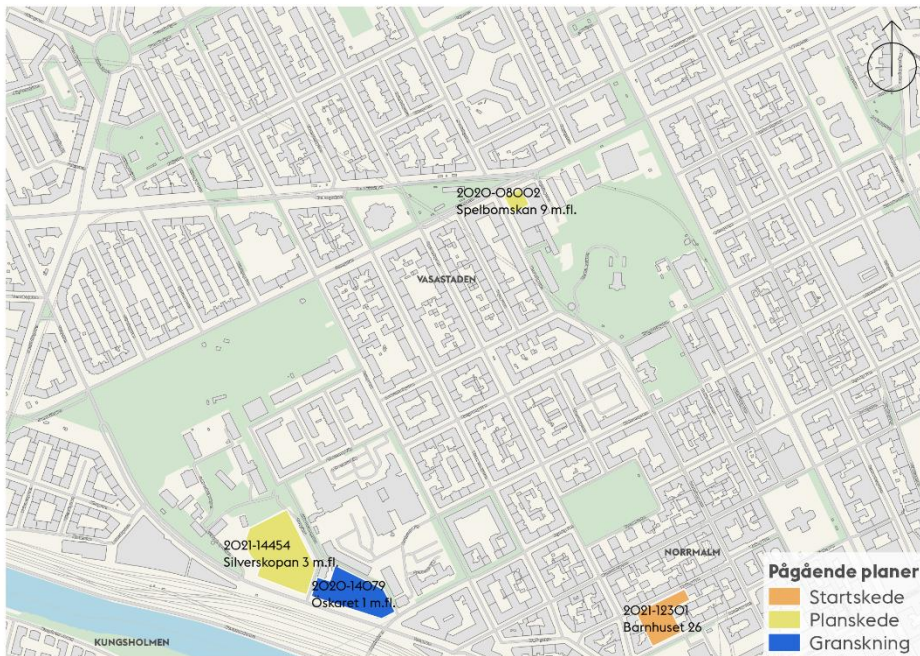
Planområdet utgörs av fastigheten Spelbomskan 9 och är placerat i hörnet Odengatan och Norrtullsgatan vid spetsen på Odenplans triangulära torg. Även del av Vasastaden 2:99 ingår i planområdet. Planområdet omfattar ca 1000 kvadratmeter och ligger mitt emellan Gustaf Vasa kyrka och Stadsbiblioteket och med närhet till Observatorielunden.

Karta som visar planområdets läge och avgränsning (violett linje)

Röd linje markerar befintlig bebyggelse inom planområdet.

Karta som visar pågående detaljplaner och program i närområdet.

Pågående detaljplaner i området

- Detaljplan för Barnhuset 26 (dnr 2021-12301), startskede. Detaljplanens syfte är att möjliggöra utveckling av fastigheten Barnhuset 26 genom att flytta ut entréfasad av Folkets hus och glasa in terrassen mot gården.
- Detaljplan för Silverskopan 3 (dnr 2021-14454), granskning. Planen föreslår uppförande av byggnader innehållande ca 250 bostäder, förskola samt lokaler för centrumändamål.

- Detaljplan för Öskaret 1 (dnr 2020-14079), antagande. Planen föreslår nya kontorshus med placering på kvarterets gård och som ansluter till Hälsobrunnsgatan.

Gällande detaljplaner

Gällande plan, Pl 5784, laga kraft i juli 1961, är en tilläggsplan till de fastställda stadsplanerna Pl 1750 och Pl 4451. Detaljplanen reglerar tillåten byggrätt, byggnadshöjd samt användning kontor- och affärsändamål eller liknande.

Markägoförhållanden

Fastigheten Spelbomskan 9 ägs av Skandia Fastigheter AB. Del av Vasastaden 2:99 ägs av Stockholms stad.

Relaterade beslut och styrande dokument

Riksintressen

Området har stora kulturvärden som är viktiga att värna och ta utgångspunkt i. Stockholms innerstad med Djurgården utgör område av riksintresse för kulturmiljön enligt MB 3 kap 6 § (område AB115). Riksintresset anger följande värden inom planområdet:

- Den klassiska stenstaden
- Stadssiluetten där endast kyrktorn och offentliga byggnader har tillåtit höja sig över mängden.
- Vyerna från viktiga utsiktspunkter, blickfång.

I riksintresset ingår även enskilda miljöer, så kallade värdekärnor, som på olika sätt vittnar om stadens utveckling. Planområdet ligger inom värdekärnan för Stockholms gamla högskoleområde omkring Observatorielunden. I området ingår bland annat Stockholms Observatorium från 1750-talet samt den första Tekniska högskolan, Handelshögskolan och Stadsbiblioteket som är uppförda under 1920-talet.

Flygfoto, värdekärna Stockholms gamla högskoleområde – omkring Observatorielunden markerad med vit linje.

Regionplan

I den regionala utvecklingsplanen för Stockholms län (RUFSS 2050) finns planeringsmål för regionen. I plankartan för RUFSS 2050 är Odenplan markerat som en viktig regional bytespunkt. På grund av det kraftigt ökande antalet resenärer byggs kapaciteten i kollektivtrafiken och många bytespunkter ut och utvecklas för att möta upp behoven. Tunnelbanan byggs ut med en ny grön linje från Arenastaden som kopplas på den gröna linjen vid Odenplan. Roslagsbanan ges en ny sträckning och istället för slutstation Östra station/Tekniska högskolan förlängas till Odenplan och vidare till City. Odenplans roll som viktig regional bytespunkt kommer att öka.

Översiktsplan

I översiktsplanen är området redovisat som innerstadsbebyggelse och ingår i riksintresset för kulturmiljövården, Stockholms innerstad med Djurgården. I översiktsplanens riksintressebilaga beskrivs att nyare byggnader och stadspartier som inte domineras av den klassiska stenstadens täta bostadskvarter kan förändras med något friare förutsättningar. Det beskrivs vidare att i sådana delar av stenstaden som tillkommit genom rivnings- och saneringsvågen 1950–1980 eller där den klassiska stenstadens täta bostadsbebyggelse aldrig har genomförts kan i vissa fall mer omfattande tillägg av ny bebyggelse ske. Projekt med särskilt hög arkitektonisk kvalitet och relevans kan prövas med fokus på förbättrad helhetsverkan med omgivande stadsmiljö.

Stockholms byggnadsordning

I byggnadsordningen lyfts följande vägledning för stadslandskapet, dess topografi och siluett vilken bedöms vara av relevans för planarbetet:

- Utforma ny bebyggelse i samspel med topografi, siluett och befintlig bebyggelse. Förstärk stadslandskapets karaktäristiska formationer.
- Placera och utforma nya byggnader, som höjer sig över den rådande skalan och siluetten, utifrån hur stadsbilden påverkas i alla skalor. Beakta konsekvenserna för siktlinjer, utblickar från höjdparter, skuggverkan och mikroklimat.
- Sträva efter vertikalitet och slankhet i gestaltningen av höga byggnader. Särskild omsorg ska läggas vid form, färg och material.
- Höga hus kan berika stadsbilden som landmärken, till exempel vid kollektivtrafiknoder eller andra betydelsefulla platser

Nuvarande förhållanden

Den omgivande bebyggelsen består till största delen av klassisk stenstad från decennierna kring sekelskiftet 1900 och som formar sig kring Odenplans triangulära torg, mitt emellan Stadsbiblioteket och Gustav Vasa kyrka.

I sydöstra hörnet angränsar Spelbomskan 9 till Spelbomskan 12 och Observatorielunden. Bebyggelsen närmast Observatorielunden förhåller sig friare i skala och placering och är utformad för att ge släpp och utblickar mot Brunkebergsåsen.

Runt Observatorielunden ligger Stockholms ursprungliga högskoleområde och i området ingår bland annat Stockholms Observatorium, den första Tekniska högskolan samt Handelshögskolan och Stadsbiblioteket.

Befintlig bebyggelse

Läkarhuset Odenplan uppfördes 1964 och ritades av arkitekten Sten Lindegren, AGL arkitektkontor. Byggnaden med sin fristående högdal var ursprungligen tänkt att inrymma kontor, men under projekterings gång kom förfrågan om att inhysa ett läkarhus.

Byggnaden består av en solitär högdal om 11 våningar, vilandes på en sockel i två våningar. Den höga byggnadsvolymen är väl synlig från flera håll och utgör ett landmärke vid Odenplan. Under marknivå är fastigheten bebyggd med 5 källarplan, bestående av lager- och personalutrymmen. På högdalens tak finns en indragen ventilationsanläggning med en höjd om motsvarande cirka två våningar.

I framtaget byggnadstekniskt utlåtande (PE arkitektur, 2022) framgår att Läkarhuset har byggnadstekniska brister. Befintliga våningshöjder, såväl ovan som under marknivå, är betydligt lägre än nuvarande standard och omöjliggör moderna installationer.

Byggnadens brister kan enligt fastighetsägaren inte åtgärdas inom rimliga tekniska och ekonomiska ramar och fastighetsägaren önskar därför riva byggnaden.

Kulturhistoriskt värdefull miljö

Bebyggelse

Det befintliga Läkarhuset bedöms ha vissa kulturmiljömässiga värden, främst sett till de arkitekturhistoriska, teknikhistoriska och sociala värdena såsom en tidstypisk representant för höghus från 1960-talet, dess funktion som landmärke i staden samt kontinuiteten av byggnadens kontors- och handelsinnehåll.

Läkarhusets arkitektoniska värde bedöms vara begränsat då byggnadstypen är väl representerad och byggnaden har tappat i detaljering genom återkommande renoveringar i form av byten av ytskikt, portar och skyltfönster.

Kulturhistorisk klassificering

Spelbomskan 9 är inte klassificerad av Stadsmuseet. Den ingår i en komposition tillsammans med Spelbomskan 12 som är gulklassad, vilket innebär att byggnaden har betydelse för stadsbilden och/eller är av visst kulturhistoriskt värde. Det angränsande området innefattar bebyggelse av synnerligen högt kulturhistoriskt

värde. Gunnar Asplunds stadsbibliotek blev byggnadsminnesförklarat 2017. Stadsbiblioteket inklusive två av lamellhusen, samt Gustav Vasa kyrka är blåklassade, vilket är den högsta klassen ur kulturmiljösynpunkt.

Planförslaget

Planförslaget innebär att en ny byggnad uppförs vid korsningen Odengatan/Norrtullsgatan, som ersättning för dagens läkarhus. Den nya byggnaden föreslås fortsatt utgöra ett landmärke vid Odenplan, en av stadens viktigaste infrastrukturnoder.

Volymstudie, planförslaget sett från norr/Norrtullsgatan (vypunkt 4). White och Koponen Stenqvist, 2024

Planens innehåll

Planförslaget består av totalt 15 våningar ovan mark. Byggnaden kan inrymma centrumändamål, kontor samt hotellverksamhet. Fem befintliga våningar i källarplan kommer att i huvudsak bevaras. Detta kan möjliggöras genom att den nya högdelen uppförs i en lätt konstruktion, exempelvis trä. Totalt rymmer den planerade byggnaden en bruttoarea (BTA) om cirka 10 800 kvm ovan mark, respektive cirka 3 800 kvm avseende de bibehållna källarplanen under mark.

Arkitektonisk idé

Den arkitektoniska idén togs fram i ett parallellt uppdrag. Efter det parallella uppdraget bearbetades förslaget inför samrådet och sänktes med två våningar för att bättre ta hand om anpassningar i relation till stadsbild och stadssiluet.

Elevation genom Odengatan som redovisar planförslagets höjder och kulörtoner i relation till närliggande bebyggelse, exempelvis Stadsbiblioteket (t.v. om planförslaget i bild) samt Gustav Vasa kyrka (t.h. om planförslaget i bild). Visionsbild White och Koponen Stenqvist, 2024.

Elevation genom Norrtullsgatan som redovisar planförslagets höjder och kulörtoner i relation till närliggande bebyggelse, exempelvis Observatoriet på Observatoriekullen (t.h. om planförslaget i bild). Visionsbild White och Koponen Stenqvist, 2024

Den arkitektoniska idén bygger på den befintliga kompositionen med en högdelen och en lågdelen. Sockelvåningen ansluter i höjd till angränsande lågdelen och anknyter i material och kulör till denna.

För att öka upplevelsen av slankhet och vertikalitet har högdelen delats upp i två delvolymerna med olika höjder. Den lägre delen av dessa relaterar i höjd till det befintliga läkarhusets takfotshöjd. Den högre volymen är ca 11 meter högre än dagens hisstopphöjd.

Volymstudie, planförslaget sett från Odenplan/Gustav Vasa kyrka (vypunkt 1). White och Koponen Stenqvist, 2024

Högdelen dras in från Odengatan likt dagens byggnad för att öppna upp siktlinjen mot stadsbibliotekets rotunda sett från Odenplan. Syftet med detta är att rotundan ska upplevas omgiven av luft och rymd från Odenplan.

Den högre delvolymen har placerats in mot kvarterets mitt. Syftet är att placeringen ska minimera skuggverkan och vara gynnsam för mikroklimatet för närliggande bebyggelse och allmän plats.

Volymstudie, planförslaget sett från nordöst/Odengatan (vypunkt 5).
White och Koponen Stenqvist, 2024

Planförslagets konsekvenser

En socialt sammanhållen stad

Planförslaget med sitt innehåll om cirka 400 kontorsarbetsplatser, handel samt möjlighet till hotellverksamhet bedöms medföra positiva konsekvenser för barn och vuxna generellt. Förslaget bidrar med en utveckling av Odenplan till en levande stadsdel och växande infrastrukturnod och bedöms komma att stärka Odenplans roll som en av stadens viktigaste offentliga platser. Förslaget skapar möjlighet för fler verksamheter att verka på platsen vilket ger en tryggare utveckling av stadslivet och gatumiljö över hela dygnet.

Byggnaden med sitt framträdande läge fortsätter att markera Odenplan, sett utifrån olika betraktelseskälor. Därtill bidrar byggnaden till att förtydliga utläsningen av Brunkebergsåsens sträckning genom centrala Stockholm.

Kulturmiljö i en växande stad

Planförslagets konsekvenser kan ses i relation till befintligt läkarhus som utgör ett etablerat landmärke och markerar Odenplan.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda bedömning är att planförslaget inte innebär en påtaglig skada på riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården. Den föreslagna

byggnaden ersätter ett befintligt högt hus på platsen och den högre höjden innebär endast en mindre förändring i påverkan av siluetten.

Trafik och mobilitet

I framtagen PM Trafik (Trivector, 2022) bedöms inte planförslaget generera nämnvärt fler trafikrörelser än dagens situation.

Grön och vattennära stad

Planförslaget kommer inte ha någon negativ påverkan på allmänhetens tillgång till grönområde då fastigheten redan idag till fullo är bebyggd. Planförslaget kommer däremot ha en positiv påverkan genom att det tillskapas möjlighet för takterrasser på våningsplan 3 och 12. Den högt belägna takytan kommer i huvudsak inrymma ytor för dagvattenhantering genom ett grönt tak.

Klimat, miljö, hälsa och säkerhet

Översvämningsrisker

I den framtagna dagvattenutredningen med tillhörande bedömning av skyfallsrisker (Envigo, 2024) framgår det att risken för skyfallsvatten fortsatt är liten. Efter planförslagets genomförande kommer skyfallsvatten att rinna från byggnaden/planområdet och därefter följa de huvudsakliga flödesvägarna längs Norrtullsgatan och vidare ut till Odengatan i östlig riktning. Den framtagna dagvattenutredningen har bearbetats och kompletterats utifrån inkomna yttranden inför granskningen. I den bearbetade utredningen har det förtydligats att de semipermeabla beläggningarna som ska fördröja dagvatten kommer att bestå av sedumtak och takterrasser med planteringslådor och gröna växter. Utredningen redovisar också att de lager och dimensioner som kommer att behövas ryms inom den föreslagna detaljplanen.

Buller

Beräknade bullernivåer vid fasadliv medför krav på bullerdämpning i fasad, om minst 35 dBA (Rw+Ctr) alternativt motsvarande ljudklass B. Sådan bullerdämpning bedöms möjlig att utföra och hanteras vidare i kommande projekteringsskeden. Bedömningen har även beaktat framtida fordonstrafik i enlighet med framtagna bullerutredning.

Luft

I framtagen luftkvalitetsutredning (SLB-analys, 2022) framgår att planförslaget fortsatt medför att de erforderliga miljökvalitetsnormerna (MKN) för kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM10) och dess specifika normvärden innehålls. Planförslaget bedöms endast marginellt påverka luftkvaliteten längs den mest utsatta fasaden mot Odengatan.

Ljus

I framtagna solstudier (White, 2022) framgår att planförslaget under vår och höst, under tidsperioden morgon till tidig eftermiddag, ger viss ökad skuggverkan på Odenplan samt på enskilda byggnadsfasader längs Odengatan. Under sommarperioden sker viss ökad skuggning på Odenplan samt på del av Stadsbibliotekets annex respektive takytor tillhörande Spelbomskan 12.

Stadsbyggnadskontoret konstaterar att planförslaget medför viss ökad skuggning i relation till dagens läge inom allmän plats respektive kvartersmark, men bedömer att skuggningen inte ger upphov till betydande olägenhet i plan- och bygglagens mening och rättstolkning.

Planprocess

Process

Planarbetet bedrivs med utökat förfarande. Plansamråd för aktuell detaljplan pågick under perioden 21 februari till 4 april 2023. Under samrådet inkom 118 yttranden.

Granskning för aktuell detaljplan pågick mellan 8 maj till 4 juni 2024. Under samråd och granskning inkom 118 respektive 28 yttranden till stadsbyggnadskontoret.

Efter granskningen har vissa redaktionella justeringar gjorts i planhandlingarna utifrån inkomna synpunkter under granskningsperioden.

Tidigare ställningstaganden i ärendet

Ärendet behandlades i stadsbyggnadsnämnden 12 november 2020 vid beslut om planstart. I samband med planstart framförde stadsbyggnadsnämnden synpunkter på vikten av att hålla hög arkitektonisk kvalitet som tar avstamp i stenstadens bebyggelse och önskade se ett förslag med ett slutet kvarter likt stenstadens klassiska kvartersstruktur.

Det framfördes även önskemål om att vid en eventuell rivning ska byggmaterial återanvändas för att så långt som möjligt minska klimat och miljöpåverkan.

Nästa tillfälle ärendet behandlades i stadsbyggnadsnämnden var 28 september 2023 vid redovisning av plansamråd. Nämnden godkände redovisningen och beslutade om revidering av planförslaget i enlighet med stadsbyggnadskontorets utlåtande och att det skulle ställas ut för granskning.

I samband med redovisningen lämnades ett särskilt uttalande från dåvarande majoriteten som framförde att de välkomnar de ambitiösa planerna för den nya byggnaden i stadens centrala del. Majoriteten ansåg att Odenplans betydelse som kollektivnot har ökat, och ett högre hus kommer att ytterligare markera denna nod. Detta är i linje med stadens mål att öka synligheten för viktiga kollektivpunkter genom att bygga högre byggnader i närheten. De ansåg att eftersom platsen är central är det viktigt att byggkvaliteten och materialvalen är hög. Nya högre byggnader ska integreras väl med deras omgivning och hänsyn ska tas till andra landmärken. Majoriteten framförde att det var viktigt att stadsbyggnadskontoret i det fortsatta

arbetet ska överväga att göra byggnaden mindre dominerande i stadsbilden, liksom att beakta återbruk av den befintliga byggnaden vid rivning.

Samlade synpunkter

Under samrådet ansåg flera att de föreslagna byggnaderna var för höga och innebär stor påverkan på stadsbild och stadens siluett. Några remissinstanser däribland Länsstyrelsen och sakägare ansåg att planförslaget skulle innebära skada på riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården. Sakägare och övriga boende som framfört synpunkter gällande påverkan på boendemiljön ansåg att planförslaget skulle bidra till ökad insyn, försämrad utsikt och skuggning av deras lägenheter. Flera synpunkter berörde påverkan i den nära skalan såväl som på stadsbilden samt rivningen av befintlig byggnad och dess inverkan avseende olika hållbarhetsaspekter.

Efter samrådet bearbetades planförslaget av stadsbyggnadskontoret utifrån inkomna samrådyttranden och synpunkter. En del tekniska och logistiska frågor studerades vidare och tidigare föreslagen utformning bearbetades inför granskningen. Målet med bearbetningen var att byggnaden skulle anpassas mer till stadens siluett och stadsbilden med samma föreslagna byggnadshöjd.

Vy från Skinnarviksberget på Södermalm. Planförslaget och dess påverkan på stadsbilden (röd pil). White White och Koponen Stenqvist, 2024

Vy från Fåfången på Södermalm. Planförslaget och dess påverkan på stadsbilden (röd pil). White White och Koponen Stenqvist, 2024

I yttrandena från granskningen kvarstod synpunkter från enstaka remissinstanser att byggnadskropparna behöver bli lägre. Det förekom även yttranden från remissinstanser som berörde tekniska och logistiska frågor i planförslaget. Länsstyrelsen yttrade sig endast gällande föreslagen dagvattenhantering i planförslaget.

Endast redaktionella revidering i tidigare framtagen dagvattenutredning och planbeskrivningen har utförts efter granskning.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan att en miljöbedömning behöver göras. Bedömningen baseras på kriterier i 5 och 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen. Inför att planarbetet påbörjades begärdes underlag till undersökningen om betydande miljöpåverkan från kulturförvaltningen, miljöförvaltningen och Storstockholms brandförsvaret. Dessa, tillsammans med de utredningar som tagits fram, och de synpunkter som kommit in under planprocessen ligger till grund för stadsbyggnadskontorets bedömning.

De omständigheter som talar för betydande miljöpåverkan är luftföroreningar, översvämningar, markföroreningar, ras och skred samt kulturhistoriska värden. De omständigheter som talar emot betydande miljöpåverkan är att de kulturhistoriska värdena påverkas måttligt då planområdet endast utgör en begränsad del av stenstaden. Planförslaget förändrar stadsbilden, men kan jämföras med det befintliga Läkarhuset som också avviker i skala och gestaltning och i sig utgör ett landmärke i staden. Trots förändringarna av stadsbilden, i jämförelse med det befintliga Läkarhuset, kommer föreslagen byggnad underordna sig stadens landmärken. Planförslaget har anpassats för att inte påverka stadsbilden negativt och bedöms inte inverka på kulturhistoriska värden på ett sådant sätt som skulle medföra betydande miljöpåverkan.

Det som även talar emot betydande miljöpåverkan är att utredningar, framtagna under planarbetet, visar att risk för översvämningar samt ras och skred bedöms acceptabla, och att luftföroreningar samt markföroreningar följer de riktvärden som finns för MKN luft samt föreslagen markanvändning.

Planförslaget överensstämmer med gällande översiktsplan och bedöms inte strida mot några andra kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Den planerade verksamheten bedöms inte medföra väsentlig påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa. Samråd med länsstyrelsen om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan har skett.

Planavtal

Planavtal har tecknats med byggaktören för att täcka kontorets kostnader i samband med upprättande av detaljplanen.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Odenplan har historiskt sett kontinuerligt förändrats och utvecklats för att möta upp nya behov i sin funktion som knutpunkt för kollektivtrafiken. I och med citybanans öppnande har Odenplan blivit Sveriges näst största kollektivtrafiknod. I dagsläget pågår utbyggnad av tunnelbanans gula linje och Roslagsbanan planeras att förlängas från Arenastaden som kopplas på den gröna linjen via Odenplan. Dessa infrastrukturprojekt kommer ytterligare bidra till att Odenplan får en mer betydande roll.

Läkarhuset utmärker sig idag genom sin höjd i stadsbilden och i stadens siluett. Den nya bebyggelsen uppförs som ersättning av ett redan etablerat landmärke och fortsätter att markera Odenplan en av stadens viktigaste offentliga platser, sett ur olika betraktelseskalor. Stadsbyggnadskontoret bedömer att genom planförslagets placering vid Brunkebergsåsen, kommer förslaget att förstärka stadslandskapets formationer och åsens sträckning genom staden, så som tidigare placeringar av höga byggnader under 1900-talet.

Sammantaget gör stadsbyggnadskontoret bedömningen att den nya bebyggelsen, med sina höga arkitektoniska kvaliteter, kommer att bidra till att stödja Odenplan som en viktig och växande kollektivtrafiknod och som centrum i en levande stadsdel. Stadsbyggnadskontoret bedömer också att det är av stor vikt att kvarteret fortsatt har ett stort inslag av arbetsplatser för att bidra till en funktionsblandning i en kollektivtrafikhärlig del av staden som till stor del består av bostäder.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att genomförandet av detaljplanen inte medför betydande miljöpåverkan, godkänner förslaget till detaljplan och att förslaget överlämnas till kommunfullmäktige för antagande.

Reservationer m.m.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Kristina Lutz m.fl. (M)

Kristina Lutz m.fl. (M) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att i huvudsak avslå förslaget till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Precis som vi anförde i ett förslag till beslut vid såväl startpromemorian som vid samrådsredovisningen så anser vi att en omvandling av fastigheterna Spelbomskan 9 och 12 ger en möjlighet att tillskapa ett kvarter som på ett bättre sätt harmonierar med området än vad Läkarhuset gör i sin nuvarande utformning. Vi hade dock ett antal medskick i dessa skeden för att kunna acceptera en omdaning, men finner tyvärr att de väsentliga dragen inte ombesörjts varför vi inte kan acceptera nu liggande förslag. Kontoret anför självt att endast redaktionella revideringar i tidigare framtagna dagvattenutredning och planbeskrivningen har utförts efter granskning.

Vi konstaterar exempelvis att kontoret fortsatt föreslår en byggnadshöjd som överskrider den nuvarande, detta är något som vi avstyrker. Även om nuvarande byggnad anses utgöra ett landmärke på platsen så är det inte acceptabelt ur ett stadssiluettperspektiv att öka den med flertalet våningar. Vår bedömning är att det skulle strida mot vägledningen i Stockholms byggnadsordning. Våra synpunkter om att skapa ett nytt torg i anslutning till platsen samt att hämta arkitektonisk inspiration från bl.a. Stadsbiblioteket och Studentpalatset kan vi heller inte se ha ombesörjts.

Vi kan därtill inte stå bakom kontorets bedömning om att förslaget inte skulle någon miljöpåverkan då de omständigheter som talar för betydande miljöpåverkan är luftföroreningar, översvämningar, markföroreningar, ras och skred samt kulturhistoriska värden, medan de omständigheter som talar emot betydande miljöpåverkan enbart handlar om kulturhistoriska värden.

Avslutningsvis har vi av miljö- och klimatmässiga samt kulturhistoriska skäl generellt en mycket restriktiv hållning till rivning. Vid en eventuell rivning är det därför angeläget att det utreds hur byggmaterialet kan tas till vara och återanvändas för att så långt som möjligt minska miljö- och klimatpåverkan.

Reservation av Mats Johnsson (SD)

Mats Johnsson (SD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå kontorets förslag, samt att därutöver anföra följande:

Detta är en fastighet som i likhet med den föregående (Läkarhuset) inte passar in i omgivningen. Den föreslagna byggnaden blir dessutom ännu högre än det föregående som redan då var avsevärt högre än grannhusen. Det är SD:s bedömning att uppförande av denna fastighet innebär en betydande miljöpåverkan på stadsmiljön

runt Odenplan. Först, huset är mycket högre än omgivande fastigheter och kommer att skugga både dessa och det norr om belägna Odenplan under stor del av dagen. Dessutom, fastigheten är ingalunda så miljömässigt konstruerad som påstås i kontorets underlag. Den träkonstruktion som det sägas att fastigheten ska bestå av, och som används som ett miljöalibi, kommer bara att vara delvis trä, men i bärande delar i betong. Vidare, rent estetiskt blir det en fastighet som saknar like runt Odenplan och det kommer, både avseende stil men även storlek, att sticka ut och skämma den arkitektoniska stilen som annars gäller runt Odenplan, jugend, nationalromantik och funkis. Om fastigheten uppförs kommer det att innebära en betydande miljöpåverkan och SD är bestämt emot att det byggs. Platsen förtjänar bättre.

Reservation av Marie Della Morte Pålstam (L)

Marie Della Morte Pålstam (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att ett helt nytt förslag tas fram för fastigheten, i form av kvartersbebyggelse i en stil som utgår från och harmonierar med stenstaden och de blåklassade byggnaderna i fastighetens omedelbara närhet, samt att därutöver anföra följande:

När Läkarhuset Odenplan från 1960-talet nu har uppnått sin livslängd och behöver rivras, uppstår en möjlighet att läka det sår i stadsbilden som denna byggnad har utgjort under sextio års tid. Äntligen finns en chans att skapa något nytt som harmonierar med stenstadens karaktäristiska uttryck, som förstärker och tar upp de kvalitéer som gör riksintresset stenstaden så omtyckt.

Vasastans kvartersstad är inte bara uppskattad av stadsdelens invånare (vilket tydligt framgår av remissvaren i ärendet), utan också av människor från hela Stockholm som flockas i området för att umgås på restauranger och kaféer och av turister som promenerar runt i de vackra kvarteren, ofta med Gunnar Asplunds säregna biblioteksbyggnad som mål.

Det vore mycket bra om man tar chansen att låta en ny byggnad harmoniera med omgivningen, i enlighet med stadens beslutade Arkitekturpolicy och kvartersbebyggelsen, Gustav Vasa kyrka, Stadsbiblioteket och Studentpalatset.

Stockholms arkitektoniska kulturarv utgörs inte bara av enskilda byggnader, utan minst lika mycket av de miljöer och områden som flera byggnader skapar tillsammans.

Att bebygga den aktuella tomten med ett hus i nytänkande stil men som fungerar i sitt sammanhang med området. Detta skulle innebära ett sammanhängande flöde från Stadsbiblioteket, via dess annexbyggnader, upp till Odenplan, inramad av kvartersstrukturen, med avslut i Gustav Vasa kyrka. Den föreslagna höjden om 15 våningar anser vi passerar gränsen för vad som är gångbart. Fastighetens höjd måste sättas i relation till omgivningen.

Den nya byggnaden bör kunna innehålla bostäder, handel med t ex en saluhall, kontor och vård. Följaktligen bör detaljplanen vara flexibel till sitt innehåll.

Reservation av Mikael Valier Furtenbach (KD)

Mikael Valier Furtenbach (KD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:

1. Att avslå förslag till beslut.
2. Att uppdra kontoret att justera förslaget i enlighet med vad som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra följande:

Spelbomskan 9, mer känt som Läkarhuset, är ett ökänt landmärke vid Odenplan. Brutalt insprängt mellan Asplundhuset, Studentpalatset och Gustaf Vasa kyrka är denna betongkoloss en tydlig påminnelse om modernismens konsekvenser och 60-talets oaktsamma förtätning. Läkarhuset kan inte ses som något annat än ett skräckexempel på respektlös och odemokratisk förtätning. I och med ombyggnationen ges ett ypperligt tillfälle att läka Odenplans sekelskifteskaraktär – tyvärr tillvaratas denna möjlighet inte alls av styret.

Kristdemokraterna välkomnar förnyelsen av Spelbomskan 9 men beklagar att den estetiska utformningen som föreslås inte tagit utgångspunkt i den omgivande arkitekturen, med fokus på Odenplansområdets värdefulla inslag av arkitektur från sekelskiftet och nordisk klassicism. För att värna, bevara samt återställa de arkitektoniska värden som innerstaden och stadens äldre stadsdelar karaktäriseras av, föreslår vi att en arkitekturzon inrättas. Genom tydliga krav på arkitektonisk harmonisering kan Stockholm fortsatt utvecklas men på det befintligas villkor. Likaså kan cityområden präglade av brutalism och modernism läka vid större ny- och ombyggnationer genom krav på att återgå till den förlorade sekelskiftesarkitekturen.

Att bygga nytt, högt och vackert med inslag av klassicism är ingen omöjlighet. Det förekommer goda exempel såväl inom Stockholmsregionen som i huvudstäder på kontinenten. När de negativa konsekvenserna av modernismen byggs bort har Stockholm allt att vinna på att tillvarata och återskapa den uppskattade estetik som tidigare gått förlorad. Låt oss ta tillvara denna unika chans till arkitektonisk revansch och visa stockholmarna att stadsutvecklingen sker på deras villkor, inte byråkraternas eller arkitekternas.

Särskilt uttalande av Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Jonas Naddebo (C) och Cecilia Obermüller (MP)

Planförslaget innebär en positiv utveckling av Odenplan som central plats och knutpunkt i Vasastan och Norra innerstaden. Odenplan har sedan Citybanans öppnande blivit en av Sveriges största noder för kollektivtrafik och planförslaget bidrar till att utmärka Odenplan som en central punkt i Stockholm. Planförslaget höjer den arkitektoniska kvalitén i kvarteret och ger en ny årsring på Odenplan som är anpassad efter platsens förutsättningar och kvarterets övriga arkitektur, i enlighet med stadens antagna arkitekturpolicy.

Det är viktigt att den nya byggnaden håller mycket hög kvalitet gällande materialval och estetik. Exempelvis bör de materialval i fasadernas bröstning och plint som beskrivs i arkitekturprogrammet väljas med omsorg för att lyfta den arkitektoniska och estetiska kvaliteten. Bärande träkonstruktioner får gärna synas genom byggnadens glaspartier. Belysningsfrågor och nattljus samt uppföljning av materialitet ska hanteras vidare i kommande bygglov. Bygglovet bör behandlas av nämnden såvida det inte medför betydande förseningar av projektet.

Planförslaget som stadsbyggnadsnämnden har att ta ställning till gäller Spelbomskan 9, det så kallade Läkarhuset, övrig bebyggelse i kvarteret bevaras och sparas. Nämnden behöver förhålla sig till att resterande delar i det modernistiska kvarteret ska finnas kvar enligt fastighetsägarens önskemål, med bland annat befintlig sockel, kontors- och lamellhus i Spelbomskan 12. Att bygga en pastisch av äldre arkitektur i en hörna av befintligt modernistiskt kvarter och bottenvåningar hade inte givit goda resultat och inte varit hänsynstagande till stadens antagna riktlinjer, såsom byggnadsordningen eller arkitekturpolicyn.

Varje plats som ska förändras måste analyseras utifrån platsens förutsättningar. Det finns goda exempel i Stockholm där inspiration från äldre arkitektur har givit goda resultat. Samtidigt konstaterar vi att det i planen för Spelbomskan 9 inte finns förutsättningar för pastischer av äldre arkitektur på denna plats då övervägande delar av befintlig bebyggelse i kvarteret från 1960-talet ska bevaras, bortsett från byggnaden i Spelbomskan 9.

Staden får genom den nya byggnaden ett nytt märkeshus genom en centralt placerad högre byggnad med massiv trästomme. En konstruktion som också innebär att byggnaden inte blir lika tung och kan placeras på befintlig plint och därmed minska mängden rivning. Den nya byggnaden innebär en positiv utveckling och en förbättring av stadskvaliteterna på Odenplan.